**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2025/60
**KARAR NO** : 2025/184
**KARAR TR** : 03/03/2025

**ÖZET**: 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26/1-(e) ile 26/3. maddeleri uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : E. S.
**Vekili** : Av. H. A.
**Davalı** : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
**Vekili** : Av. H. B.

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Sosyal Güvenlik Kurumu Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü İnegöl Sosyal Güvenlik Merkezinin 18/10/2023 tarih ve E-77256847-206.99-82548159 sayılı *"İş kazası ve meslek hastalığı bildiriminin süresi içinde yapılmaması"* konulu yazısıyla müvekkili hakkında uygulanan 5.860 TL idari para cezasına itirazın reddine dair, 02/11/2023 tarih ve 280 karar numaralı İtiraz Komisyon Kararının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. İdari Yargıda

2. **Bursa 3. İdare Mahkemesi** 08/07/2024 **tarih ve E.2023/1776, K.2024/933 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş; bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu da Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdare Dava Dairesinin 22/11/2024 tarih ve E.2024/2330, K.2024/3379 sayılı kararı ile kesin olarak incelenmeksizin reddedilmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirket hakkında iş kazası ve meslek hastalığı bildiriminin yasal sürede yapılmadığından bahisle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 26. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi ile aynı maddenin 3. fıkrası uyarınca idari para cezası uygulandığı görülmektedir.*
>
> *Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacaktır.*
>
> *6331 sayılı Kanunda, bu Kanun uyarınca verilecek para cezalarına karşı gidilecek "kanun yolu" gösterilmemiştir. Anılan Kanunda, bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin

*verilen idari para cezalarının **tebliğ, itiraz ve tahsilinde** 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte ise de, maddeye yapılan bu atıf "tebliğ, itiraz ve tahsille" sınırlı tutulmuştur. 5510 sayılı Kanunun 102. maddesinde ifade edilen "itiraz" Kuruma yapılan bir idari başvuru yolu olup, maddede yer alan ve idari para cezalarına karşı dava açılacak yargı yerini İdare Mahkemesi olarak gösteren kanun yoluna ilişkin hükme yapılan bir atfı içermemektedir.*

*Bu durumda, davacı şirket hakkında 6331 sayılı Kanun'un 26. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendi uyarınca verilen idari para cezasına karşı 5326 sayılı Kanun hükümleri gereğince Sulh Ceza Mahkemesine itiraz edilebileceği anlaşılmakla, davanın adli yargının görevine girdiği sonucuna ulaşılmıştır.*

*Nitekim Bursa Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi'nin benzer bir uyuşmazlığa ilişkin 19.03.2024 tarih ve E:2024/73, 2024/459 sayılı kararı da bu yöndedir. ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

**B. Adli Yargıda**

4. **İnegöl Sulh Ceza Hâkimliği 24/09/2024 tarih ve D.İş No.2024/3909 sayılı kararı** ile, söz konusu idari yaptırım kararının Sulh Ceza Hakimliğince incelenebilecek kararlardan olmayıp, idari yargı görev sahasına giren mahiyette bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"Tüm dosya kapsamı mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde; itiraz eden E. S.'a ait işyeri hakkında 18/10/2023 tarih E-77256847-206.99-82548159" sayılı iş kazası ve meslek hastalığı bildiriminin süresi içinde yapılmamasınedeniyle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 26/3-a-1 maddesi gereğince muteriz hakkında idari para cezası uygulandığı, muteriz tarafından idari para cezasına 01/11/2023 tarihinde itiraz edildiği, itiraz komisyonu tarafından 02/11/2023 tarih, 280 karar sayılı karar ile itirazın reddedildiği, idari para cezasının iptali için Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2023/1776 Esas sayılı dosyası üzerinden idari para cezasının iptali için dava açıldığı, Bursa 3. İdare Mahkemesi'nin 2023/1776 Esas ve 2024/933 Karar sayılı ilami ile Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, 6331 sayılı kanunda, bu kanun uyarınca verilecek para cezalarına karşı gidilecek "kanun yolu" gösterilmediği, anılan kanunda, bu kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. Maddesi hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte ise de, maddeye yapılan bu atıfın "tebliğ, itiraz ve tahsille" sınırlı tutulduğu, 5510 sayılı Kanunun 102. Maddesinde ifade edilen "itiraz"ın kuruma yapılan bir idari başvuru yolu olduğu, maddede yer alan ve idari para cezalarına karşı dava açılacak yargı yerini İdare Mahkemesi olarak gösteren kanun yoluna ilişkin hükme yapılan bir atfı içermediğinden görev yönünden reddine karar verilmiş ise de,*

*5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102. Maddesinde "idari para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içerisinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir" belirtilmiştir, atıf yapılan "tebliğ, itiraz ve tahsille" sınırlı tutulan hükümde muterizin kuruma itirazı reddedildiği takdirde idare mahkemelerine başvurabileceğinin açıkça gösterildiği, muterizin itirazının usulüne uygun olduğu değerlendirilmekle, söz konusu idari yaptırım kararı hakimliğimizce incelenebilecek kararlardan olmayıp, idari yargı görev sahasına giren mahiyette bulunduğundan, Hakimliğimizin görevsizliğine dair ... karar verilmiştir. ..."*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, adli yargı dosyası önce sehven istinaf merciine gönderilmiş, Bursa Bölge Adliye Mahkemesi 5. Ceza Dairesinin 20/12/2024 tarih ve E.2024/3979, K.2024/3541 sayılı kararı ile sehven gönderilen dosyanın iadesine karar verilmiş ve İnegöl Sulh Ceza Hakimliğince adli yargı dosyası ile idari yargı kesinleşmiş karar sureti Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

## III. İLGİLİ HUKUK

6. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun *"İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimi"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

*"(1) İşveren;*

*a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.*

*b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.*

*(2) İşveren, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:*

*a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.*

*b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.*

*(3) İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.*

*(4) Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden iş kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.*

*(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir."*

7. 6331 sayılı Kanun'un *"İdari para cezaları ve uygulanması"* başlıklı 26. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile ikinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

*"(1) Bu Kanunun;*

*….…*

*e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene her bir yükümlülük için ayrı ayrı bin beş yüz Türk Lirası, ikinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen işverene iki bin Türk Lirası, dördüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen sağlık hizmeti sunucuları veya yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına iki bin Türk Lirası,*

*….…*

*idari para cezası verilir.*

*(2) (Değişik: 4/4/2015-6645/4 md.) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalışma ve İş Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510* **sayılı** *Kanunun 102 nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen diğer idari para cezaları tebliğinden itibaren otuz gün içinde ödenir. İdari*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin

*para cezaları tüzel kişiliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları adına da düzenlenebilir.*

*(3) (Ek: 4/4/2015-6645/4 md.) Bu maddede belirtilen idari para cezaları;*

*a) Ondan az çalışanı bulunan işyerlerinden;*

*1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,*

*2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yirmi beş oranında artırılarak,*

*3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,*

*b) On ila kırk dokuz çalışanı bulunan işyerlerinden;*

*1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için aynı miktarda,*

*2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,*

*3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,*

*c) Elli ve daha fazla çalışanı bulunan işyerlerinden;*

*1) Az tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde elli oranında artırılarak,*

*2) Tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde yüz oranında artırılarak,*

*3) Çok tehlikeli sınıfta yer alanlar için yüzde iki yüz oranında artırılarak,*

*uygulanır."*

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Kurumca verilecek idari para cezaları"* başlıklı 102. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

*".....*

*İdarî para cezaları ilgiliye tebliğ ile tahakkuk eder. Tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine başvurabilirler. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde, idari para cezası kesinleşir.*

*İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez..."*

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

*(1) Bu Kanunun;*

*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*

*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*

*uygulanır."*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

*"(1) İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir. ..."*

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin

ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı kararı ve adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği uyuşmazlığı çözecek yeterli bilgi belgelerin bulunması nedeniyle idari yargı dosyasının temin edilmediği ve usule ilişkin işlemlerde başka bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

**B. Esasın İncelenmesi**

12. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, 6331 sayılı Kanun'un 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi ve aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca *"iş kazasını bildirim yükümlülüğüne uymamak"* isnadıyla verilen idari para cezasının uygulanmasına dair işlemin davacıya bildirilmesi sonrasında yapılan itirazın, aynı Kurumun komisyon kararı ile reddedilmesi üzerine açılmıştır.

14. 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendiği, buna karşın idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, ancak bu Kanun'un 14. maddesinde belirtilen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının doğrudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verileceği ve Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı anlaşılmıştır.

15. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı açıktır.

16. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan idari para cezasının 6331 sayılı Kanun uyarınca Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü tarafından verildiği, yapılan itirazın komisyon kararı ile reddedildiği ve söz konusu idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6331 sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliğ, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği açıkça düzenlenmiş olup, itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği anlaşılmıştır.

17. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden ve dava konusu idari para cezasına itirazın idari yargıda yapılacağı düzenlendiğinden, 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08/07/2024 tarih ve E.2023/1776, K.2024/933 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bursa 3. İdare Mahkemesinin 08/07/2024 tarih ve E.2023/1776, K.2024/933 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan Vekili | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Kenan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| YAŞAR | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden M4di1Dx - GRGEed+ - 1nnTU56 - 9TXs4Y= ile erişebilirsin